

การชดเชยค่าภาษีอากรสำหรับสินค้าส่งออก : การวิเคราะห์เชิงนโยบาย

นายธีระพงษ์ เขมฤกษ์อำพล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาเศรษฐศาสตร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2528

ISBN 974 - 564 - 221 - 5

010625

I 158A1340

TAX REBATE FOR EXPORTS : A POLICY ANALYSIS OF THAI SYSTEM

Mr. Teerapong Khamarergampon

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Economics

Department of Economics

Graduate School

Chulalongkorn University

1985

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การชดเชยภาวะอากาศสำหรับสินค้าส่งออก : การวิเคราะห์เชิงนโยบาย

โดย นายธีระพงษ์ เขมฤกษ์อำพล

ภาควิชา เศรษฐศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวนชัย อัจฉรินทร์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประคิษฐ์ บุณนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

ประธานกรรมการ

(รองศาสตราจารย์ ศรีวงศ์ สุมิตร)

กรรมการ

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวนชัย อัจฉรินทร์)

กรรมการ

(ดร.สมชาย รัตนโกมล)

กรรมการ

(ดร.สุรชัย วัฒนจิตวิไล)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การชดเชยค่าภาษีอากรสำหรับสินค้าส่งออก : การวิเคราะห์เชิงนโยบาย

ชื่อผู้ผลิต นายธีระพงษ์ เขมฤกษ์อำพล

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชวนชัย อัมรินทร์

ภาควิชา เศรษฐศาสตร์

ปีการศึกษา 2527

บทคัดย่อ

นโยบายส่งเสริมการส่งออกเริ่มดำเนินการราวปี 2519 มาตรการหลายอย่างรวมทั้ง การชดเชยค่าภาษีอากรสำหรับสินค้าส่งออกได้ถูกเสนอแนะเพื่อสนองต่อนโยบายดังกล่าว งานวิจัยฉบับนี้พยายามที่จะประเมินผลการใช้มาตรการชดเชยค่าภาษีอากรสำหรับสินค้าส่งออกว่ามี ประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อการส่งออกมากน้อยเพียงใด

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาคือ เทคนิคการวัดอัตราช่วยเหลือที่แท้จริงและอาศัย Regression analysis เพื่อดูลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างการส่งออกกับการชดเชยค่า ภาษีอากร อัตราช่วยเหลือที่แท้จริงจะชี้ให้เห็นถึงผลกระทบรวมกันของผลผลิตและการใช้วัตถุดิบ อันจะมีอิทธิพลต่อการตัดสินใจของผู้ผลิต ขณะที่ผลของสมการถดถอยจะบอกถึงความสัมพันธ์ระหว่าง การขยายตัวของการส่งออกอันเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงการชดเชยค่าภาษีอากร

การชดเชยค่าภาษีอากรจะมีผลกระทบโดยตรงต่อการลดลงของต้นทุนในการผลิต โดยการ จ่ายคืนค่าภาษีอากรที่ติดอยู่ในต้นทุนการผลิตแก่ผู้ผลิตแล้วส่งออก เพื่อให้ผู้ผลิตสามารถผลิต ณ. ราคา ตลาดโลกและสามารถแข่งขันได้ในตลาดโลก แต่เนื่องจากมีปัญหาทางด้านข้อมูล การวิเคราะห์ อัตราช่วยเหลือที่แท้จริงทำได้เพียงปีเดียวคือปี 2523 เท่านั้น

ผลการศึกษาปรากฏว่าการชดเชยค่าภาษีอากรมิได้เป็นที่พอใจแก่ผู้ผลิตทุกรายไป ทั้งนี้ เพราะสินค้าบางชนิดได้รับอัตราชดเชยค่าทำให้มูลค่าเพิ่มไม่สูงพอที่จะชดเชยกับความแตกต่าง ระหว่างมูลค่าเพิ่มในประเทศกับมูลค่าเพิ่มในตลาดโลก อันเนื่องมาจากมาตรการคุ้มครองอุตสาหกรรม

ของประเทศไทย สำหรับความสัมพันธ์ระหว่างการส่งออกและการชดเชยค่าภาษีอากรนั้นเป็นความสัมพันธ์ในทางเดียวกัน กล่าวคือการชดเชยค่าภาษีอากรมีผลช่วยกระตุ้นการส่งออกแต่ผลดังกล่าวยังไม่มากพอที่จะทำให้เห็นได้อย่างชัดเจน ดังจะเห็นได้จากค่าความยืดหยุ่นของการส่งออกต่อการชดเชยค่าภาษีอากรมีค่าน้อยหรือมีความยืดหยุ่นน้อย.

This enables the producers of manufactured exports to set competitive prices. However, due to inadequacy of data, this study can only assess the effective subsidies for 1980 only.

The result shows that tax rebate measure does not benefit all producers. Certain goods receive subsidies far too low to offset the difference between value-added on goods produced by the country and those traded internationally. This is partly a result of protective structure of the Thai fiscal policy. As for the relationship between exports and effective subsidies, it has been shown that a positive correlation exists. In other words, tax rebate can partly contribute to the growth in exports but it may not be a significant factor as the elasticity of exports with respect to tax rebate is rather low.

กิติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงด้วยความกรุณาและความอนุเคราะห์ช่วยเหลือจาก
หลายท่าน ผู้เขียนขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ ศรีวงศ์ สุมิตร คณะบดีคณะเศรษฐศาสตร์
ที่กรุณาให้เกียรติเป็นประธานในการสอบวิทยานิพนธ์ ขอขอบพระคุณอาจารย์ดร.ชวนชัย อัจฉินันท์
ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และให้คำแนะนำที่เป็นประโยชน์อย่างมากมาย ขอขอบพระคุณ
อาจารย์ดร.สมชาย รัตนโกมุท และอาจารย์ดร.สุรชัย หันนจิตวิไล กรรมการสอบวิทยานิพนธ์
ซึ่งกรุณาสละเวลาอันมีค่าตรวจต้นฉบับ และให้คำแนะนำหลายประการจนกระทั่งวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
สำเร็จลงโดยเรียบร้อย

ขอขอบพระคุณผู้ร่วมงาน เพื่อน ๆ ทุกคนที่ได้กล่าวนามไว้ในที่นี้ซึ่งได้มีส่วนช่วยเหลือ
ทั้งทางคำแนะนาคำนวณ การพิมพ์ คำแนะนำ ตลอดจนกำลังใจ

ขอขอบพระคุณธนาคารกสิกรไทย จำกัด ที่กรุณาให้เงินอุดหนุนในการทำวิทยานิพนธ์
ฉบับนี้

ความดีอันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ขอมอบให้ พ่อ แม่ ครูบาอาจารย์ ตลอดจนผู้มี
พระคุณทุกท่าน ความผิดพลาดอันพึงมีในวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ผู้เขียนขออภัยไว้แต่เพียงผู้เดียว.

ธีระพงษ์ เขมฤกษ์อำพล

มีนาคม 2528

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย	๔
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๑
กิตติกรรมประกาศ	๗
สารบัญตาราง	๑
บทที่	
1. บทนำ	1
2. โครงสร้างการผลิต การส่งออก มาตรการและนโยบายในการส่งเสริม การส่งออก	16
3. ทฤษฎีและวิธีการคำนวณ	83
4. ผลการศึกษาและการวิเคราะห์	95
5. สรุปและข้อเสนอแนะ	118
เอกสารอ้างอิง	124
ภาคผนวก	127
ประวัติ	148

สารบัญตาราง

หน้า

1. กุลการค้า กุลการค้าชำระเงิน สินค้าเข้าและสินค้าออก	2
2. ตารางสรุปรงานที่เคยมีผู้ศึกษาไว้แล้ว	13
3. สักส่วน อัตราการเจริญเติบโตและผลต่อการเจริญเติบโตในภาคการผลิต	17
จำแนกตามประเภทอุตสาหกรรม	
4. ลักษณะของสินค้าออกของประเทศไทยระหว่างปี 2513 - 2521	18
5. สักส่วนของสินค้าเข้าและสินค้าออกเทียบกับการผลิตภายในประเทศ	20
6. ค่าจ้างขั้นต่ำระหว่างปี 2516 - 2525	21
7. มูลค่าการส่งสินค้าออกของไทย ระหว่างปี 2502 - 2525	24
8. มูลค่าสินค้าออกและสินค้าเข้าคิดเป็นร้อยละของ GDP	25
9. การส่งออกของโลกและของประเทศไทย	27
10. มูลค่าสินค้าออกดั้งเดิม พ.ศ. 2503 - 2525	29
11. สินค้าออกที่สำคัญของไทย พ.ศ. 2501 - 2525	30
12. โครงสร้างสินค้าออก จำแนกตามหมวด SITC พ.ศ. 2502 - 2525	32
13. โครงสร้างสินค้าออก จำแนกตามหมวด SITC (% ของมูลค่าสินค้าออกรวม)	33
14. โครงสร้างสินค้าออก จำแนกตามลักษณะทางเศรษฐกิจ พ.ศ. 2506 - 2525 ...	34
15. อัตราส่วนร้อยละของสินค้าออกที่ประเทศไทยส่งไปชายกลุ่มประเทศต่าง ๆ	36
16. มูลค่าสินค้าออกที่ทำการศึกษา	39

สารบัญตารางต่อ

หน้า

17.	การส่งออกปลากระป๋อง ปี 2521 - 2526	41
18.	การส่งออกสัตว์ประดกกระป๋อง ปี 2521 - 2526	42
19.	มูลค่าการนำเข้า - ส่งออกสิ่งทอ ปี 2518 - 2526	44
20.	มูลค่าส่งออกผลิตภัณฑ์สิ่งทอไปยังประเทศต่าง ๆ ปี 2520 - 2525	46
21.	มูลค่าส่งออกสิ่งทอ ระหว่างปี 2514 - 2522	47
22.	มูลค่าส่งออกขางรีคของทำควยยางแข็งแบบวัลแคนไนซ์ ปี 2521 - 2526	50
23.	การส่งเสริมการลงทุนระหว่างปี 2520 - 2527	53
24.	มูลค่าส่งออกของบริษัทการค้าระหว่างประเทศ	55
25.	มูลค่าการส่งออกและมูลค่าการส่งออกของบริษัทการค้าระหว่างประเทศ	57
26.	มูลค่าส่งออกที่ได้รับคืนอากรและจำนวนเงินคืนอากร	59
27.	มูลค่าส่งออกของคลังสินค้าทัณฑ์บน	60
28.	การรับซื้อตั๋วสัญญาใช้เงินเพื่อส่งออก	63
29.	การซื้อลดตั๋วสัญญาใช้เงินของอุตสาหกรรมอาหารสำเร็จรูป	67
30.	การให้สินเชื่อสำหรับอุตสาหกรรมสิ่งทอของธนาคารแห่งประเทศไทย	68
31.	ERP ของอาหารกระป๋องและสิ่งทอ ปี 2518 และ 2525	74
32.	จำนวนเงินชดเชยและมูลค่าส่งออกที่ได้รับชดเชยภาษี	78
33.	อัตราชดเชยแบบคงที่และร้อยละของราคาส่งออก	80

สารบัญตารางต่อ

หน้า

34.	จำนวนเงินชดเชยและมูลค่าสินค้าที่ได้รับชดเชย ปี 2520 - 2525	81
35.	อัตราช่วยเหลือที่แท้จริง (คำนวณโดยใช้อัตราชดเชยแบบคงที่)	97
36.	อัตราช่วยเหลือที่แท้จริง (คำนวณโดยใช้อัตราชดเชยตามราคาส่งออก)	98
37.	เปรียบเทียบอัตราช่วยเหลือที่แท้จริง	101
38.	ค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรต่าง ๆ	104
39.	มูลค่าส่งออก และจำนวนเงินชดเชยค่าภาษีอากร	107
40.	ผลการศึกษาโดยใช้ Export Supply Function	109
41.	มูลค่าเพิ่มและอัตราชดเชย	122